

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Ветеринарне акушерство, гінекологія і андрологія»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність **211 Ветеринарна медицина**

Освітня програма **«Ветеринарна медицина»**

Рік навчання - 4, семестр - 7,8

Форма навчання - денна

Кількість кредитів ЄКТС 6

Мова викладання - українська

Лектор курсу

Контактна інформація

лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

доцент Бородиня Валентина Іванівна.

067 934 85 94

borodynia_vi@nubip.edu.ua

<https://>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Дисципліна «Ветеринарне акушерство, гінекологія і андрологія» є профільною клініко-біологічною дисципліною, яка висвітлює питання фізіології та патології відтворення тварин.

Мета – вивчення методів діагностики, лікування і профілактики патології розмноження тварин, хвороб молочної залози і новонароджених, а також інтенсифікація відтворення сільськогосподарських тварин з використанням сучасних біотехнологічних методів.

Дисципліна складається з таких розділів: біотехнологія відтворення тварин, ветеринарне акушерство, ветеринарна гінекологія та ветеринарна андрологія.

Робоча програма передбачає вивчення студентами 4 курсу дисципліни впродовж двох семестрів і реалізується через проведення лекцій, лабораторних занять та самостійної роботи студентів. На вивчення дисципліни відводиться 180 годин, у тому числі: лекційних – 60 годин, лабораторних – 60 годин та 60 годин самостійних занять. Заключною формою атестації студентів є екзамен.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Змістовий модуль 1. Біотехнологія відтворення тварин				

<p>Тема 1. Вступ. Морфологічна структура та функція органів статеві системи самців.</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати: зміст дисципліни, коротку історію розвитку ветеринарного акушерства, гінекології та штучного осіменіння сільсько-сподарських тварин. Школи акушерів України. Значення дисципліни та її місце серед інших ветеринарних і зоотехнічних наук. Морфологічну будову та функції органів статевої системи самців. Процес сперміогенезу. Залежність прояву статевих рефлексів самців від типу нервової діяльності.</p> <p>Розрізняти: видові особливості статевих органів самців (сім'яників, придатків сім'яників, додаткових статевих залоз, прутня).</p> <p>Аналізувати: Досягнення вітчизняних і зарубіжних учених з питань акушерства, гінекології і штучного осіменіння тварин. Умови утримання і використання племінних плідників для забезпечення їх статевої активності, одержання повноцінної сперми, високої запліднюваності самок, якісного приплоду. Умови утримання плідників у літній і зимовий періоди.</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №1 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
<p>Тема 2. Отримання сперми від плідників. Фізіологія і біохімія сперми.</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати: методи отримання сперми від плідників: метод штучної вагіни, піхвовий, за допомогою губки, збирача, мануальний, електроеякулятора та ін.), їх переваги і недоліки. Розуміти: Фізіологічні основи отримання сперми. Значення статевих рефлексів при отриманні сперми (тиск, температура, ослизненість). Санітарно-гігієнічні вимоги до взяття сперми. Особливості прояву статевих рефлексів у самців різних тварин. Порухення прояву статевих рефлексів у самців, способи їх профілактика і усунення. Застосовувати: методи отримання та оцінки сперми на племінних підприємствах України. Вплив факторів зовнішнього середовища (температура, рН, осмотичний тиск, реакція середовища, світло, хімічні речовини і т. ін.)</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №2 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>

<p>Тема 3. Розбавники і розрідження сперми плідників, способи зберігання та транспортування сперми.</p>	<p>2/2</p>	<p>та складу середовища на виживання спермійв. Електричний заряд і аглютинація спермійв. Температурний шок спермійв. методи отримання сперми від плідників (метод штучної вагіни, піхвовий, за допомогою губки, збирача, мануальний, електроеякулятора та ін.), їх переваги і недоліки. Фізіологічні основи отримання сперми. Санітарно-гігієнічні вимоги до взяття сперми. Особливості прояву статевих рефлексів у самців різних тварин. Порушення прояву статевих рефлексів у самців, способи їх профілактика і усунення. Правила поводження з плідниками. Хімічний склад сперми різних видів плідників, морфологічну будову спермія (сперматозоїда), фізіологічне значення плазми. Фізіологічні особливості сперми різних видів тварин (об'єм еякуляту, концентрація спермійв, зовнішній вигляд та ін.).</p> <p>Вміти: Виявляти порушення прояву статевих рефлексів самців – безумовних та умовних. Взяти сперму у плідника, провести органолептичну та мікроскопічну оцінку сперми. Провести органолептичну оцінку нативної сперми, приготувати розбавники залежно від сперми плідника та способів її зберігання.</p> <p>Розуміти: значення розрідження сперми плідників. Знати: мету і загальні правила виготовлення середовищ для розрідження сперми плідників. Компоненти розріджувачів і їх значення. Класифікація розріджувачів. Уміти: виготовляти розріджувачі. Аналізувати особливості складу розріджувачів для плідників різних видів тварин і різних режимів зберігання. Ступінь розрідження сперми різних видів плідників. Знати: правила розрідження і фасування сперми, санітарно-технічні умови виготовлення розріджувачів. Порядок</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №3 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
---	------------	--	---	--

		<p>виготовлення розріджувачів. Біоконтроль розріджувачів.</p> <p>Умови і тривалість зберігання спермій у придатках сім'яника та причини їх загибелі поза організмом. Вимоги до середовищ для сперми різних видів тварин. Технологія розрідження сперми. Біологічний контроль середовищ. Короткотривале зберігання сперми за температури +2 - +4°C. Короткотривале зберігання сперми за кімнатної температури. Довготривале зберігання сперми за температури мінус 196 °C у рідкому азоті. Режим охолодження і теорія заморожування сперми. Контроль за якістю сперми.</p> <p>фізіологічні основи використання племінних плідників: умови утримання і використання племінних плідників для забезпечення їх статевої активності, одержання повноцінної сперми, високої запліднюваності самок, якісного приплоду. Вплив умов годівлі, утримання, режиму статевого використання плідників на статеву активність і якість сперми. Статевий режим для плідників. Утримання плідників у літній і зимовий періоди. Моціон та його вплив на статеву активність і якість сперми. Контроль за станом їх здоров'я. Правила поводження з плідниками. Умови запобігання їх агресивності, правила техніки безпеки.</p> <p>Сперма та її склад: спермії (сперматозоїди) та плазма сперми, їх фізіологічне значення. Фізіологічні особливості сперми різних видів тварин (об'єм еякуляту, концентрація спермій, зовнішній вигляд та ін.).</p> <p>Спермії, їх будова, швидкість і види руху. Джерела енергії спермій – гліколіз (фруктоліз), дихання та розпад АТФ. Фізіологічні типи сперми. Анабіоз спермій та його значення.</p> <p>Розуміти: Стан, завдання і перспективи розвитку дисципліни щодо подальшого розвитку тваринництва. Вплив умов годівлі, утримання, режиму статевого використання плідників на статеву активність і якість сперми. Вплив факторів</p>		
--	--	---	--	--

<p>Тема 4. Морфологічна структура та фізіологічна функція органів статеві системи самок.</p>	<p>2/2</p>	<p>зовнішнього середовища (температура, рН, осмотичний тиск, реакція середовища, світло, хімічні речовини і т. ін.) та складу середовища на виживання сперміїв</p> <p>Знати: анатоμο-морфологічні особливості будови органів статеві системи самиць (корів, овець, свиней, кобил та дрібних тварин). Вміти: виявляти морфологічні зміни у статевій систем самиць у зв'язку з їх функцією.</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №4 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
<p>Тема 5. Статевий цикл самок і технологія їх осіменіння та визначення оптимального часу введення сперми.</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати Особливості овогенезу і фолікулогенезу, розвитку жовтого тіла. Видові особливості прояву статевого акту. Виявляти стадію збудження статевого циклу у самок. Підготувати самку до осіменіння. Провести осіменіння самиць різних видів з використанням сучасних методик та інструментів. Розуміти: вплив годівлі і утримання тварин на їх статеве дозрівання. Вік племінного використання тварин. Нейрогуморальну регуляція статеві функції у самиць, методи корекції статеві циклічності. Аналізувати: ефективність застосування методів та способів виявлення самиць в охоті. Ефективність організації ветеринарного і зоотехнічного контролю за проведенням штучного осіменіння у скотарстві, свинарстві, конярстві, вівчарстві, собаківництві, кролівництві. Застосовувати: різні схеми стимуляції репродуктивної функції самиць</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №5 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
<p>Тема 6. Фізіологія запліднення і ембріогенезу.</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати: особливості ересування сперміїв у статевих органах самки, терміни виживання гамет у різних ділянках статевих органів. Розуміти: явище реотаксису і його роль у переміщенні сперміїв до місця запліднення. капацитація сперміїв і її прояв. проникнення</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №6 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>

<p>Тема 7. Сучасні напрямки біотехнології відтворення тварин. Трансплантація ембріонів у тварин</p>	<p>2/2</p>	<p>сперматозоїда у яйцеклітину та розвиток зиготи. запліднення. Аналізувати процеси, які відбуваються на різних стадіях запліднення, періоди утробного розвитку, дроблення і ембріогенезу, імплантація в слизову оболонку матки, розвиток ембріона після імплантації.</p> <p>Знати: технологію ТЕ у великої рогатої худоби, коней, овець, кіз, лабораторних тварин та новітні напрями в біотехнології відтворення тварин. Вміти: скласти схему ТЕ різних тварин, підібрати необхідні інструменти та матеріали.</p> <p>Наукові досягнення, що забезпечують стрімкий розвиток репродуктивної ветеринарної медицини. Нові напрями біотехнології відтворення тварин. Уміти пояснити принципову суть екстракорпорального запліднення у тварин: його значення, основні етапи, методів ЕКЗ та ICSI (Intra Cytoplasmic Sperm Injection). Клонування тварин: історія, суть дослідів з клонування вівці Доллі, види клонування. Знати: Трансплантацію ембріонів у тварин: визначення, актуальність, коротка історія розвитку. Схеми технології трансплантації ембріонів. Суперовуляція у корів: визначення, особливості та характеристика гормональних препаратів для її проведення. Вимивання ембріонів та пересадка ембріонів Вміти: Складати схеми трансплантації ембріонів. Особливості та характеристику гормональних препаратів для її проведення. Вимивати та пересаджувати ембріони. Розуміти: вплив годівлі і утримання тварин на вимивання ембріонів та пересадку ембріонів. Нейрогуморальну регуляцію статевої функції у самиць. Аналізувати: ефективність застосування методів вимивання ембріонів та пересадки ембріонів. Ефективність організації ветеринарного і зоотехнічного</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №7 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
---	------------	---	---	--

Тема 8. Фізіологія вагітності.	2/2	<p>контролю за проведенням трансплантації ембріонів. Застосовувати: різні схеми стимуляції суперовуляції самиць</p> <p>Знати, яка буває вагітність за часом виникнення, за перебігом, за кількістю виношуваних плодів, розвиток та будову плодових оболонок, будову і функції пуповини. Оцінити морфологічні та фізіологічні зміни в організмі вагітних тварин, визначити тривалість вагітності у тварин. Аналізувати раціон годівлі у різних періодах вагітності, догляд і утримання вагітних тварин.</p>	Виконати лабораторну роботу №8 та надіслати звіт до ЕНК.	до 5 балів за виконану лабораторну роботу
Тема 9. Діагностика вагітності та неплідності у тварин.	2/2	<p>Розуміти значення своєчасного і точного визначення вагітності і неплідності тварин. Знати клінічні методи діагностики вагітності. Рефлексологічний метод діагностики вагітності. Зовнішні методи діагностики вагітності тварин різних видів, внутрішні методи діагностики вагітності і неплідності (ректальний і вагінальний). Топографію матки у вагітних і невагітних тварин. Лабораторні методи діагностики вагітності та їх порівняльне оцінювання. Проводити ректальне дослідження великих тварин на вагітність і визначення її термінів. Застосувати сонографію (УЗД) для визначення ранніх термінів вагітності, статі плода та оцінювання його розвитку. Внутрішні методи діагностики вагітності і неплідності (ректальний і вагінальний). Топографія матки у вагітних і невагітних тварин. Методика ректального дослідження великих тварин на вагітність і визначення її термінів. Лабораторні методи діагностики вагітності та їх порівняльне оцінювання. Застосування сонографії (УЗД) для визначення ранніх термінів вагітності, статі плода та оцінювання його розвитку</p>	Виконати лабораторну роботу №9 та надіслати звіт до ЕНК.	до 5 балів за виконану лабораторну роботу

Модуль 2. Ветеринарне акушерство				
Тема 10. Патологія вагітності.	2/2	Знати етіологію і патогенез хвороб вагітних тварин, вплив зовнішніх факторів і стану організму тварини на виникнення хвороб у вагітних тварин, діагностику, лікування і профілактику хвороб вагітних тварин.	Виконати лабораторну роботу №10 та надіслати звіт до ЕНК.	до 5 балів за виконану лабораторну роботу
Тема 11. Діагностика, основні принципи лікування і профілактики хвороб вагітних тварин.	2/2	Вміти: діагностувати патологію вагітності у різних видів тварин. Проводити запуск корів та контролювати їх стан під час сухостійного періоду. Основні принципи лікування і профілактики хвороб вагітних тварин	Виконати лабораторну роботу №11 та надіслати звіт до ЕНК.	до 5 балів за виконану лабораторну роботу
Тема 12. Аборт у тварин	2/2	Знати класифікацію абортів (за А.П. Студенцовим): прихований (загибель і резорбція зародка), повний, неповний. Муміфікація, мацерація, гнильний розклад плода. Аборти незаразні, інфекційні та інвазійні. Ідіопатичні, симптоматичні аборти. Ускладнення після абортів. Діагностувати і профілакувати виникнення абортів.	Виконати лабораторну роботу №12 та надіслати звіт до ЕНК.	до 5 балів за виконану лабораторну роботу
Тема 13. Роди у тварин	2/2	Уміти визначати анатомо-топографічне взаємовідношення плода і родових шляхів: положення, передлежання, позиція, членорозміщення плода до і під час родів. Прояв передвісників родів. Особливості будови тазу самок різних видів тварин. Стадії родів: підготовча, виведення плода, послідова та їх тривалість. Видові особливості динаміки родового процесу. Догляд за новонародженими і породіллями.	Виконати лабораторну роботу №13 та надіслати звіт до ЕНК.	до 5 балів за виконану лабораторну роботу
Тема 14. Патологія родів	2/2	Аналізувати причини патологічних родів: а) що залежать від організму матері (слабкі перейми і потуги, вузькість вульви і піхви, звуження шийки матки, спазми шийки матки, скручування	Виконати лабораторну роботу №14 та надіслати звіт до ЕНК.	до 5 балів за виконану лабораторну роботу

		<p>матки, сухі роди); б) що пов'язані з неправильним розміщенням плода (неправильні положення, позиція, передлежання, членорозміщення). Діагностувати та надавати допомогу за передчасних перейм і потуг, набряку вагітних, залежування вагітних, матковій грижі, позаматковій вагітності, вивороті і випадання піхви та матковій кровотечі. Визначати положення, передлежання, позицію, членорозміщення плода до і під час родів. Надавати рододопомогу (підготовка тварин та акушера, правила рододопомоги, окремі випадки рододопомоги).</p>		
<p>Тема 15. Оперативне акушерство.</p>	<p>2/2</p>	<p>Розуміти специфіку оперативного акушерства, його основні завдання. Лікувати тварин при затриманні посліду, розриві матки, шийки матки. Розриві піхви, вульви, промежини. Проводити профілактичні заходи за патології родів. Підгодовувати робоче місце, роділлю, операційне поле та акушерський інструментарій до надання оперативної акушерської допомоги. Проводити розроджувальні операції: фетотомію, кесарів розтин у корів, свиней, овець та інших тварин; гістероектомію, ампутацію вивернутої матки. Застосовувати: Різні методи діагностики вагітності у тварин. УЗД та лабораторні методи для ранньої діагностики вагітності. Сучасні підходи до лікування та профілактики гестозів у тварин Аналізувати: підготовку самок до родів, стан родильних приміщень для тварин. Організацію рододопомоги тваринам. Проведення родів у корів у боксах. Допомога під час фізіологічних родів</p> <p>ДРУГІЙ СЕМЕСТР</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №15 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
<p>Тема 16. Фізіологія післяродового періоду.</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати: поняття про післяродовий період. Загальні зміни в організмі самок. Інволюцію статевих органів.</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №16 та</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>

<p>Тема 17. Патологія післяродового періоду у тварин.</p>	<p>2/2</p>	<p>Терміни відновлення статевої циклічності. Перебіг післяродового періоду у корови, вівці, свині, кобили та інших тварин. Показники фізіологічного перебігу і закінчення післяродового періоду.</p> <p>Знати причини захворювання тварин, що виникають у післяродовий період. Діагностика, лікування і профілактика субінволюції матки, залежування після родів, вивертання та випадіння матки, ампутації матки, післяродового парезу, поїдання посліду і приплоду, післяродової інфекції та інтоксикації.</p> <p>Вміти: діагностувати у тварин субінволюцію матки, післяродовий вульвіт, вестибуліт, вагініт, цервіцит, метрит, периметрит і параметрит та надавати їм ефективну допомогу. Надавати допомогу при післяродовому парезі, післяродовому неврозі, залежуванні після родів у тварин.</p> <p>Розрізняти: післяродові інфекції та інтоксикації, післяродову септицемію, піємію, септикопіємію, сапремію.</p> <p>Аналізувати: організацію контролю за перебігом післяродового періоду у корів. Ефективність заходів запобігання захворюванням тварин, які виникають під час родів і в післяродовий період.</p> <p>Розуміти: значення своєчасної і кваліфікованої допомоги тваринам під час родів в розвитку хвороб новонароджених.</p>	<p>надіслати звіт до ЕНК.</p> <p>Виконати лабораторну роботу №17 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
<p>Тема 18. Фізіологія та патологія новонароджених тварин</p>	<p>2/2</p>	<p>Причини, які спричиняють народження слабкого, із зниженою резистентністю приплоду (аліментарні, імунологічні, інфекційні та ін.). Головні критерії оцінки життєздатності новонароджених телят, лоша́т, ягнят, поросят. Методи діагностики та лікування хвороб новонароджених. Природжені аномалії і вродливість новонароджених.</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №18 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>

		<p>Діагностувати, лікувати та профілакувати гіпоксію, асфіксія, гіпотрофію, затримання меконію, кровотечу із судин кукси пупка, запалення пупка, норицю урахуса, контрактуру суглобів, природжену відсутність анального отвору і прямої кишки.</p>		
<p>Тема 19. Фізіологія молочної залози.</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати: морфологічну структуру та видові особливості молочної залози. Фізіологію лактації. Розуміти: Вплив машинного, ручного доїння і ссання на стан молочної залози</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №19 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
<p>Тема 20. Мастит у ВРХ.</p>	<p>2/2</p>	<p>Правила і техніку машинного і ручного доїння. Роль зовнішніх і внутрішніх факторів в етіології хвороб молочної залози. Поширення маститу і економічні збитки від нього. Класифікацію маститу. Вмісти: діагностувати, лікувати та профілакувати хвороби молочної залози. Розрізняти: різні форми маститу, аномалії розвитку вим'я. Аналізувати: причини виникнення, ефективність застосування лікувально-профілактичних заходів за патології молочної залози. Застосовувати: сучасні підходи до діагностики, лікування та профілактики хвороб молочної залози.</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №20 та надіслати звіт до ЕНК</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
<p>Тема 21. Мастит овець, кіз, свиноматок і кобил.</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати: шляхи проникнення інфекції в молочну залозу різних видів самок. Роль анатомічних та функціональних аномалій молочної залози у виникненні і розвитку маститу. Роль неспецифічної і специфічної інфекції у виникненні маститу в різних видів самок. Особливості етіології, діагностики і профілактики маститу у самок різних видів.</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №21 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>

Змістовий модуль 2. Ветеринарне акушерство				
Тема 10. Патологія вагітності.	2/2	Знати етіологію і патогенез хвороб вагітних тварин, вплив зовнішніх факторів і стану організму тварини на виникнення хвороб у вагітних тварин, діагностику, лікування і профілактику хвороб вагітних тварин.	Виконати лабораторну роботу №10 та надіслати звіт до ЕНК.	до 5 балів за виконану лабораторну роботу
Тема 11. Діагностика, основні принципи лікування і профілактики хвороб вагітних тварин.	2/2	Вміти: діагностувати патологію вагітності у різних видів тварин.. Проводити запуск корів та контролювати їх стан під час сухостійного періоду. Основні принципи лікування і профілактики хвороб вагітних тварин	Виконати лабораторну роботу №11 та надіслати звіт до ЕНК.	до 5 балів за виконану лабораторну роботу
Тема 12. Аборт у тварин	2/2	Знати класифікацію абортів (за А.П. Студенцовим): прихований (загибель і резорбція зародка), повний, неповний. Муміфікація, мацерація, гнильний розклад плода. Аборти незаразні, інфекційні та інвазійні. Ідіопатичні, симптоматичні аборти. Ускладнення після абортів. Діагностувати і профілакувати виникнення абортів.	Виконати лабораторну роботу №12 та надіслати звіт до ЕНК.	до 5 балів за виконану лабораторну роботу
Тема 13. Роди у тварин	2/2	Уміти визначати анатомо-топографічне взаємовідношення плода і родових шляхів: положення, передлежання, позиція, членорозміщення плода до і під час родів. Прояв передвісників родів. Особливості будови тазу самок різних видів тварин. Стадії родів: підготовча, виведення плода, послідова та їх тривалість. Видові особливості динаміки родового процесу. Догляд за новонародженими і породіллями.	Виконати лабораторну роботу №13 та надіслати звіт до ЕНК.	до 5 балів за виконану лабораторну роботу
Тема 14. Патологія родів	2/2	Аналізувати причини патологічних родів: а) що залежать від організму матері (слабкі перейми і потуги, вузькість вульви і піхви, звуження шийки матки, спазми шийки матки, скручування матки, сухі роди); б) що пов'язані з неправильним	Виконати лабораторну роботу №14 та надіслати звіт до ЕНК.	до 5 балів за виконану лабораторну роботу

		<p>розміщенням плода (неправильні положення, позиція, передлежання, членорозміщення). Діагностувати та надавати допомогу за передчасних перейм і потуг, набряку вагітних, залежування вагітних, матковій грижі, позаматковій вагітності, вивороті і випадання піхви та матковій кровотечі. Визначати положення, передлежання, позицію, членорозміщення плода до і під час родів. Надавати рододопомогу (підготовка тварин та акушера, правила рододопомоги, окремі випадки рододопомоги).</p>		
<p>Тема 15. Оперативне акушерство.</p>	<p>2/2</p>	<p>Розуміти специфіку оперативного акушерства, його основні завдання. Лікувати тварин при затриманні посліду, розриві матки, шийки матки. Розриві піхви, вульви, промежини. Проводити профілактичні заходи за патології родів. Підгодувати робоче місце, роділлю, операційне поле та акушерський інструментарій до надання оперативної акушерської допомоги. Проводити розроджувальні операції: фетотомію, кесарів розтин у корів, свиней, овець та інших тварин; гістероектомію, ампутацію вивернутої матки. Застосовувати: Різні методи діагностики вагітності у тварин. УЗД та лабораторні методи для ранньої діагностики вагітності. Сучасні підходи до лікування та профілактики гестозів у тварин Аналізувати: підготовку самок до родів, стан родильних приміщень для тварин. Організацію рододопомоги тваринам. Проведення родів у корів у боксах. Допомога під час фізіологічних родів</p> <p>ДРУГІЙ СЕМЕСТР</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №15 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
<p>Тема 16. Фізіологія післяродового періоду.</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати: поняття про післяродовий період. Загальні зміни в організмі самок. Інволюцію статевих органів. Терміни відновлення статевої циклічності. Перебіг</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №16 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>

<p>Тема 17. Патологія післяродового періоду у тварин.</p>	<p>2/2</p>	<p>післяродового періоду у корови, вівці, свині, кобили та інших тварин. Показники фізіологічного перебігу і закінчення післяродового періоду.</p> <p>Знати причини захворювання тварин, що виникають у післяродовий період. Діагностика, лікування і профілактика субінволюції матки, залежування після родів, вивертання та випадіння матки, ампутації матки, післяродового парезу, поїдання посліду і приплоду, післяродової інфекції та інтоксикації.</p> <p>Вміти: діагностувати у тварин субінволюцію матки, післяродовий вульвіт, вестибуліт, вагініт, цервіцит, метрит, периметрит і параметрит та надавати їм ефективну допомогу. Надавати допомогу при післяродовому парезі, післяродовому неврозі, залежуванні після родів у тварин.</p> <p>Розрізняти: післяродові інфекції та інтоксикації, післяродову септицемію, піємію, септикопіємію, сапремію.</p> <p>Аналізувати: організацію контролю за перебігом післяродового періоду у корів. Ефективність заходів запобігання захворюванням тварин, які виникають під час родів і в післяродовий період.</p> <p>Розуміти: значення своєчасної і кваліфікованої допомоги тваринам під час родів в розвитку хвороб новонароджених.</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №17 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
<p>Тема 18. Фізіологія та патологія новонароджених тварин</p>	<p>2/2</p>	<p>Причини, які спричиняють народження слабкого, із зниженою резистентністю приплоду (аліментарні, імунологічні, інфекційні та ін.). Головні критерії оцінки життєздатності новонароджених телят, лошат, ягнят, поросят. Методи діагностики та лікування хвороб новонароджених. Природжені аномалії і вродливість новонароджених. Діагностувати, лікувати та профілакувати гіпоксію,</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №18 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>

		асфіксія, гіпотрофію, затримання меконію, кровотечу із судин кукури пупка, запалення пупка, норицю урахуса, контрактуру суглобів, природжену відсутність анального отвору і прямої кишки.		
Тема 19. Фізіологія молочної залози.	2/2	Знати: морфологічну структуру та видові особливості молочної залози. Фізіологію лактації. Розуміти: Вплив машинного, ручного доїння і ссання на стан молочної залози	Виконати лабораторну роботу №19 та надіслати звіт до ЕНК.	до 5 балів за виконану лабораторну роботу
Тема 20. Мастит у ВРХ.	2/2	Правила і техніку машинного і ручного доїння. Роль зовнішніх і внутрішніх факторів в етіології хвороб молочної залози. Поширення маститу і економічні збитки від нього. Класифікацію маститу. Вмісти: діагностувати, лікувати та профілакувати хвороби молочної залози. Розрізняти: різні форми маститу, аномалії розвитку вим'я. Аналізувати: причини виникнення, ефективність застосування лікувально-профілактичних заходів за патології молочної залози. Застосовувати: сучасні підходи до діагностики, лікування та профілактики хвороб молочної залози.	Виконати лабораторну роботу №20 та надіслати звіт до ЕНК	до 5 балів за виконану лабораторну роботу
Тема 21. Мастит овець, кіз, свиноматок і кобил.	2/2	Знати: шляхи проникнення інфекції в молочну залозу різних видів самок. Роль анатомічних та функціональних аномалій молочної залози у виникненні і розвитку маститу. Роль неспецифічної і специфічної інфекції у виникненні маститу в різних видів самок. Особливості етіології, діагностики і профілактики маститу у самок різних видів.	Виконати лабораторну роботу №21 та надіслати звіт до ЕНК	до 5 балів за виконану лабораторну роботу
Змістовий модуль 3. Ветеринарна гінекологія				
Тема 22. Хвороби яєчників у тварин	2/2	Знати етіологію захворювання яєчників у продуктивних тварин. Особливості діагностики, лікування і профілактики	Виконати лабораторну роботу №22 та	до 5 балів за виконану лабораторну роботу

<p>Тема 23. Неплідність тварин: поширення причини та класифікація.</p>	<p>2/2</p>	<p>гіпоплазії яєчників, гіпофункції яєчників, запалення яєчників, персистентного жовтого тіла, атрофії яєчників, склерозу яєчників, новоутворення в яєчниках, кісти яєчників, запалення яйцепроводів у різних видів самок</p> <p>Знати: Поняття про неплідність та яловість. Основні причини і форми неплідності самиць, їх клінічний прояв. особливості проведення акушерської та гінекологічної диспансеризації. Аліментарна неплідність внаслідок загального голодування</p>	<p>надіслати звіт до ЕНК.</p> <p>Виконати лабораторну роботу №23 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
<p>Тема 24. Симптоматична неплідність.</p>	<p>2/2</p>	<p>Уміти проводити диференціальну діагностику інфекційних, інвазійних та незаразних захворювань статевих органів у тварин. Вміти проводити основні заходи лікування хворих тварин і профілактика симптоматичної неплідності, діагностичні, профілактичні та лікувальні заходи щодо акушерських та гінекологічних захворювань тварин. Розуміти загальні принципи лікування гінекологічно хворих тварин. Організувати превентивні заходи щодо симптоматичної неплідності. провести диспансерне обстеження тварин взаємності від періоду репродуктивного циклу. Неплідність як наслідок захворювання статевих та інших органів (вувльїт, вестибулїт, вагїніт, вестибулярні та пїхвовї кісти, гартнерит, хвороби шийки матки, хвороби матки, яйцепроводів і яєчників, - клінічні прояви та перебїг).</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №24 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
<p>Тема 25. Профілактика неплідності с-г тварин.</p>	<p>2/2</p>	<p>Уміти проводити в практичних умовах заходи, спрямовані на профілактику неплідності продуктивних тварин. Вміти: Дїагностувати, профїлакувати та проводити лікувальні заходи щодо гінекологічних захворювань тварин.</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №25 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>

<p>Тема 26. Акушерська і гінекологічна диспансеризація.</p>	2/2	<p>Знати визначення суті і призначення диспансеризації, етапи диспансеризації: акушерська диспансеризація сухостійних корів, родова, післяродова, гінекологічна. Вміти планувати заходи профілактики неплідності: організаційно-господарські, зооінженерні, ветеринарні. Використовувати загальні принципи лікування гінекологічно хворих тварин.</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №26 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
<p>Тема 27. Інформаційні технології в тваринництві.</p>	2/2	<p>Освоїти програмне забезпечення продуктивного тваринництва. Працювати в комп'ютерних програмах щодо контролю відтворення молочного поголів'я.</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №27 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>

Змістовий модуль 4. Ветеринарна андрологія

<p>Тема 28. Неплідність самців: поширення, причини, класифікація. Імпотенція плідників: діагностика, лікування та профілактика.</p>	2/2	<p>Знати: Поняття про неплідність у самців. Основні причини і форми неплідності самців, їх клінічний прояв. особливості проведення андрологічної диспансеризації. Поширення неплідності плідників. Знати класифікацію та причини неплідності плідників. Вміти: Діагностувати, профілакувати та проводити лікувальні заходи щодо андрологічних захворювань тварин. Організувати превентивні заходи щодо симптоматичної неплідності. провести диспансерне обстеження тварин. Аналізувати: Причини, поширеність та економічні збитки від неплідності.</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №28 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>
<p>Тема 29. Профілактика неплідності плідників.</p>	2/2	<p>Оволодіти методикою андрологічного дослідження плідників та підготовки бугаїв до дослідження. Вміти проводити заходи подолання неплідності плідників, андрологічну диспансеризація і її значення в профілактиці імпотенції бугаїв-плідників. геномної оцінки плідників. Керуватися ветеринарно-санітарними правилами роботи з відтворення сільськогосподарських тварин при вирощуванні і комплектування</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №29 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	<p>до 5 балів за виконану лабораторну роботу</p>

Тема 30. Нетрадиційні методи лікування та діагностики у ветеринарній репродуктології.	2/2	племпідприємств бугаями-плідниками. Значення нетрадиційних методів у лікуванні тварин з акушерською, гінекологічною та андрологічною патологією. Уміти застосовувати різні види нетрадиційної терапії, для лікування неплодних тварин. Застосування патогенетичної терапії (тканинної, новокаїнової терапії), акупунктури, акупресури (точкового масажу), рефлексотерапії, гомеопатії, апітерапії та ін. методів у лікуванні тварин з акушерською, гінекологічною та андрологічною патологією.	Виконати лабораторну роботу №30 та надіслати звіт до ЕНК.	до 5 балів за виконану лабораторну роботу
Всього за 2семестри				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Кожен студент має 2 спроби для здачі кожного модуля впродовж семестру. Подальше перескладання модулів відбувається із дозволу лектора по завершенню семестру, за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Надіслані звіти та ессе повинні бути виконані самостійно. Ессе повинні мати коректні текстові посилання на використані джерела літератури.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) з подальшим відпрацюванням занять в навчальній лабораторії до початку екзаменаційної сесії.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано